

POSTANOWIENIE

Dnia 13 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Józef Frąckowiak

w sprawie ze skargi A. L. o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem
Sądu Apelacyjnego z dnia 8 września 2011 r.,

w sprawie z powództwa A. L.

przeciwko B. G.-B. i Skarbowi Państwa - Wojewodzie M.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 13 grudnia 2013 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 24 lipca 2013 r.,

1. oddala zażalenie;
2. przyznaje adw. K. K.-C. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych powiększoną o 23% podatku VAT tytułem wynagrodzenia za udzielenie powodowi w postępowaniu zażaleniowym nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu;
3. nie obciąża powoda kosztami postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Powód A. L. w skardze o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 8 września 2011 r. oddalającym apelację

powoda od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 24 marca 2011 r. oddalającego powództwo w sprawie przeciwko B. G.-B. i Skarbowi Państwa - Wojewodzie M. o ochronę dóbr osobistych i zapłatę, jako podstawy wznowienia wskazał art. 403 § 2 k.p.c. wobec wykrycia nowych faktów i dowodów, które mogły mieć wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, oraz art. 403 § 1 pkt. 2 k.p.c., gdyż opisany wyrok został uzyskany za pomocą przestępstwa.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 24 lipca 2013 r. odrzucił skargę powoda o wznowienie postępowania. Podkreślił, że istota postępowania prowadzonego w latach 2008 - 2011 dotyczyła ustalenia, czy w okresie przełomu lat 1975 - 1976 oraz stycznia 1983 r. skarżący był poddany leczeniu psychiatrycznemu. Według Sądu Apelacyjnego, z wywodów skarżącego wynika, że wskazane przez niego dowody istniały w czasie orzekania w sprawie i przy dołożeniu należytej staranności skarżący mógł je przedstawić. W szczególności wszystkie dowody osobowe łączyły się ze zdarzeniami możliwymi do zidentyfikowania w okresie prawomocnego postępowania. Dokumenty medyczne opisujące sytuację zdrowotną powoda w okresie objętym pozwem były znane powodowi, podobnie jak konieczność wykazania ich nieprawdziwości, a dowody osobowe (zeznania świadków), na które się obecnie powołuje, mogły zostać przedstawione sądowi. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, nie uzasadnia wznowienia postępowania także zarzut oparcia wyroku na fałszywych zeznaniach świadków czy przesłuchania strony. Fakt składania fałszywych zeznań można bowiem udowodnić wyłącznie prawomocnym wyrokiem karnym skazującym za popełnienie przestępstwa (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2008 r., II CZ 49/08, niepubl.).

Powód wniósł zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego, zarzucając naruszenie art. 403 § 2 oraz art. 404 w związku z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. Stwierdził, że wznowienie postępowania na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. jest uzasadnione, gdy powodowi nie był znany adres świadka, który miałby zeznawać na okoliczność, że powód nie był chory psychicznie. Podkreślił wszakże, iż w poprzednim postępowaniu nie występowała potrzeba powołania tego świadka. Wskazał następnie, że w wypadku niemożności wszczęcia postępowania karnego przez powoda sąd cywilny jest uprawniony do oceny, czy doszło do popełnienia

przestępstwa w ramach merytorycznego badania skargi o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny prawidłowo przyjął, że zgłoszone w skardze o wznowienia postępowania zastrzeżenia skarżącego dotyczące podnoszonych nieprawidłowości w przeprowadzaniu postępowania dowodowego i oceny dowodów z dokumentacji lekarskiej nie stanowią ustawowej podstawy wznowienia postępowania. Pierwszy zarzut jest wewnętrznie sprzeczny, gdy powód podaje, iż w toku postępowania nie był mu znany adres świadka, który z tego powodu nie mógł być przesłuchany, z drugiej zaś strony twierdzi, że nie było potrzeby powołania tego świadka. Nie można w tej sytuacji przyjąć, że wskazana okoliczność stanowi podstawę do wznowienia postępowania określoną w art. 403 § 2 k.p.c. Nie można też zgodzić się z powodem, że do wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. wystarczy, gdy powód złoży zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa składania fałszywych zeznań przez świadków. Takie twierdzenie pozostaje w oczywistej sprzeczności z art. 404 k.p.c., według którego *można żądać wznowienia postępowania z powodu przestępstwa jedynie wówczas, gdy czyn został ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że postępowanie karne nie może być wszczęte lub że zostało umorzone z innych przyczyn niż brak dowodów.*

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).